

Vergroten van Veiligheid

De Nederlandse Veiligheidsbranche wil de komende jaren een nog veel grotere bijdrage aan de veiligheid in Nederland gaan leveren. Dit visiedocument geeft aan hoe zij die rol ziet en hoe de branche er in 2025 voorstaat.

1. Het toekomstperspectief: de sector in 2025

Hoewel de complexiteit van de samenleving is toegenomen, is Nederland er dankzij de particuliere beveiliging en – opsporing veiliger op geworden. De beveiligingsbedrijven en onderzoeksbureaus zijn onmisbare partners geworden in de veiligheidsketen. De vele opdrachtgevers van de sector waarderen de deskundigheid en professionaliteit van de bedrijven. De sector levert een pro-actieve bijdrage aan de veiligheid en opsporing in Nederland. De sector biedt bovendien veel werkgelegenheid voor diverse ‘geüniformeerde’ beroepen. Criminaliteit en overlast worden op veel plaatsen teruggedrongen en voorkomen. Er wordt aanzienlijk bespaard op de overheidsuitgaven voor veiligheid. Politie-, inspectie- en opsporingsdiensten kunnen met minder mensen hun taken beter uitoefenen aangezien de private sector uiteenlopende toezichts- en handhavingdiensten biedt.

Beveiligingsbedrijven signaleren zelfstandig waar verdere winst in het veiligheidsdomein te behalen valt. Men werkt zowel ondersteunend aan en als verlengstuk van politie en justitiediensten. Door nauwe samenwerking tussen de belangrijkste organisaties wordt de versnippering van de markt beperkt. De bedrijven bieden innovatieve, slimme diensten aan in binnen- en buitenland. Het leveren van integrale veiligheid is vanzelfsprekend geworden. In de door de sector aangeboden totaaloplossingen zijn safety en security nauw met elkaar verweven. Er wordt jaarlijks verder geïnvesteerd in innovatie van de dienstverlening, die vooral in het licht staat van het vergroten van de efficiency/effectiviteit. De particuliere sector voert tot ieders tevredenheid vele taken uit die voorheen door de overheid zelf werden uitgevoerd. Men lost veiligheidsproblemen op, of weet ze te voorkomen. De bedrijven worden volledig op output – de oplossing van het veiligheidsprobleem – beoordeeld en afgerekend.

De cowboys zijn van de markt verdwenen en de urenfabrieken staan leeg.....

2. Waar staan we nu?

2025 lijkt ver weg. Toch is het maar vijftien jaar. En er hoeft niet eens zo heel veel te gebeuren om het toekomstperspectief te verwezenlijken. De branche komt van ver. Er is de voorbije twintig jaar namelijk heel veel gebeurd. Er is een enorme groei geweest en de sector is volwassen geworden. Of het nu gaat om luchthavens, kantoren, bedrijventerreinen of detentietoezicht: de particuliere beveiliging en – opsporing zijn anno 2010 niet meer weg te denken uit de samenleving. Er is veel expertise opgebouwd in het veiligheidsdomein. De maatschappelijke acceptatie loopt nog niet in de pas met de toegenomen professionalisering van de dienstverlening. Het imago van de sector loopt maar langzaam achter de feiten aan. Zo bestaat er bij beveiliging nog altijd een (hardnekkig) beeld van getatoeëerde sportschooltypes met losse handjes. En ook het imago van het particuliere onderzoek is voor verbetering vatbaar. De sector is er deels zelf schuldig aan dat er relatief veel onbekend is over het reilen en zeilen van de particuliere beveiliging en – opsporing. Door de snelle groei was er weinig aandacht voor Public Relations en het vieren van de eigen successen.

De meest belangrijke positieve feiten zijn:

- iedere beveiligiger en onderzoeker wordt, elke drie jaar opnieuw, diepgaand gecontroleerd op mogelijke criminele antecedenten;
- er is een succesvolle basisopleiding gekomen met een focus op praktijkleren;
- er is een aparte wet met een vergunningensysteem;
- er zijn keurmerken en kwaliteitssystemen;

- er gelden gedragscodes en andere vormen van zelfregulering;
- de Nederlandse Veiligheidsbranche heeft bij al deze ontwikkelingen een belangrijke en vaak initiërende rol gespeeld.

Er zijn ook problemen:

- spookvergunningen en bedrijven die het niet zo nauw met de regels nemen;
- oneerlijke concurrentie;
- felle prijsconcurrentie met nadelige gevolgen voor de gehele sector;
- een overgecompliceerde cao die belemmerend werkt;
- het imago van de sector blijft achter bij de feiten (zie hiervoor);
- veel kleinere bedrijven zien geen meerwaarde in het Nederlandse Veiligheidsbranche-lidmaatschap.

Dit zijn de uitdagingen waar de branche en de bedrijven de komende jaren mee aan de slag moeten gaan. Een deel hiervan is rechtstreeks gelinkt aan de markt.

3. De Nederlandse Veiligheidsbranche en de markt?

Om het onder 1. geschetste toekomstbeeld te verwezenlijken moet de particuliere beveiliging en – opsporing veranderen. Niet alleen zullen de markten en de bedrijven zich moeten aanpassen, maar ook de Nederlandse Veiligheidsbranche zal andere accenten moeten gaan leggen.

De Nederlandse Veiligheidsbranche is een brancheorganisatie en een werkgeversvereniging. Zij wil en mag zich niet rechtstreeks bemoeien met de markt. Er is wel sprake van een indirecte bemoeienis. Zo sluit de Nederlandse Veiligheidsbranche de cao Particuliere Beveiliging af met de vakbonden, overlegt zij met de overheid over nieuwe wet- en regelgeving, helpt bij klachten over oneerlijke concurrentie en faciliteert zij de aangesloten bedrijven met bijvoorbeeld algemene leveringsvoorwaarden.

De Nederlandse Veiligheidsbranche is voorstander van een goede marktwerking en een gezonde concurrentie. Dat betekent dat bedrijven die het niet zo nauw nemen met de regels streng worden aangepakt. Oneerlijke concurrentie gaat vaak gepaard met overtreding van de cao en/of de WPBR¹. In dat kader is de Nederlandse Veiligheidsbranche positief gestemd over de werkzaamheden van het onafhankelijke controle orgaan op de cao en de verscherpte inspanningen van de overheid om het toezicht te verbeteren. De Vereniging wil bij beide trajecten nauw betrokken blijven. De Nederlandse Veiligheidsbranche wil zich bovendien inzetten voor een meer eenvoudige cao met meer mogelijkheden om arbeid flexibel in te plannen. In het beleidsplan van de Vereniging is dit nader uitgewerkt.

3.1 De corporate markt

De markt voor particuliere beveiliging en – recherche is fors gegroeid. Ten opzichte van 2002 is er de omzet van de sector met een half miljard euro toegenomen. Maar de laatste jaren is de groei gestagneerd. In het bijzonder geldt dit daar waar het de beveiliging in opdracht van het bedrijfsleven betreft. Er is sprake van verzadiging. Van tijd tot tijd wisselen de grote opdrachtgevers van beveiligingsdienst. Bij de daarop volgende aanbestedingen wordt nog teveel op prijs en te weinig op kwaliteit van de dienstverlening gelet. De Nederlandse Veiligheidsbranche vindt dat er geen ongezonde en onevenredige spanning mag komen staan op de commerciële relatie tussen beveiligingsbedrijf en zijn opdrachtgever(s). De Vereniging praat daarom mee in de discussie over aanbestedingstrajecten en de tendens om opdrachten te gunnen aan de aanbieder met de laagste prijs. Vanzelfsprekend hoort daarbij ook het belang van goed en verantwoord opdrachtgeverschap, waarvan binnen de schoonmaaksector de eerste contouren zich af beginnen te tekenen. De soms buitengewoon felle concurrentie leidt tot uitholling van de kwaliteit van de dienstverlening en tot prijserosie. Effecten die worden verergerd door de gevolgen van de financieel economische crisis. De Nederlandse Veiligheidsbranche vindt dit een zorgwekkende ontwikkeling. Het heeft nadelige gevolgen voor de werknemers in de branche en bovenal kan het leiden tot een aantasting van de veiligheid. De problematiek zal wellicht afnemen bij het aantrekken van de economie en nieuwe economische activiteiten. Een verbetering van het Nederlandse vestigingsklimaat kan immers leiden tot een toetreding van nieuwe buitenlandse ondernemingen op de Nederlandse markt. Een groei van de investeringen kan leiden tot een hogere te beveiligen waarde. Voorop staat echter dat bedrijven de aard van de dienstverlening moeten aanpassen. “U

¹ Wet op de Particuliere Beveiligingsorganisaties en recherchebureaus

vraagt wij draaien” heeft de sector groot gemaakt. Maar het heeft zich anno 2010 tegen de bedrijven gekeerd. De oplossing zit verscholen in een nieuw devies, ofwel de nieuwe missie van de branche:

“Samen vergroten van veiligheid”!!!

3.2 De overheidsmarkt: publiek-private samenwerking

De vraag naar veiligheid is onbeperkt, de middelen om in die vraag te voorzien, zijn per definitie beperkt. De samenleving heeft door toename van criminaliteit en na de aanslagen van 9/11 een gestaag groeiende behoefte aan veiligheid. Het gaat daarbij in zeer veel gevallen om een subjectieve beleving, ook wel het gevoel van veiligheid. De groei van criminaliteit en het daarmee samenhangende toegenomen onveiligheidsgevoel zijn enkele van de factoren die verklaren waarom de particuliere beveiliging zo sterk gegroeid is in de afgelopen twintig jaar². In het publieke domein zijn particuliere beveiligers en –toezichhouders nog veruit in de minderheid en is politie inzet de primaire keuze. Meer blauw op straat is dan ook het credo van menige politieke partij geworden.

Er is echter wetenschappelijk aangetoond dat de inzet van meer politie niet helpt om criminaliteit te verminderen³. Meer blauw helpt wel om het gevoel van veiligheid te verbeteren, maar de Nederlandse Veiligheidsbranche meent dat zulks ook geldt voor particulier blauw. De komende jaren zullen er dan ook veel meer private toezichthouders en handhavers op straat bij komen. De particuliere sector kan gemeenten en politiekorpsen veel werk uit handen nemen. Er zijn verschillende redenen waarom een grotere inzet van de particuliere sector stukt. Zo bestaat er koudwatervrees op heel veel gemeentehuizen in Nederland. De Nederlandse Veiligheidsbranche wil de barrières slechten en daarmee de vrees wegnemen. Dat wil ze doen door gerichte lobby en voorlichting over de vele kwalitatieve verbeteringen die de afgelopen jaren binnen de sector zijn doorgevoerd; door het bieden van transparantie, bijvoorbeeld in de kostenkant en door het tonen van best practices.

De groei van de sector komt, zoals hiervoor vermeld, voort uit een toegenomen behoefte binnen de maatschappij. Die behoefte verschuift nu naar het publieke domein. Bezuinigingen bij - en vergrijzing binnen - de politie versterken dat. De sector wil haar maatschappelijke verantwoordelijkheid pakken door te ondersteunen waar mogelijk. De toegenomen professionaliteit van de sector is nu eenmaal gericht op het bewaken van personen en gebouwen. Het is irrelevant of dat personen/gebouwen in het private of in het publieke domein zijn.

De Nederlandse Veiligheidsbranche ziet samenvattend goede mogelijkheden om een veel grotere bijdrage te gaan leveren aan het bestrijden van onveiligheid. Lokale projecten in Nederland en ervaringen in het buitenland laten zien dat de particuliere beveiligers op veel meer plaatsen ingezet kunnen worden dan waar dat nu het geval is. Naast de genoemde inzet op straat wordt gedacht over grootschalige evenementen, brandweertaken, arrestantenzorg en de inzet op het gebied van verkeersveiligheid.

3.3 De onderzoeksmarkt

Het werk van Particuliere onderzoeksbureaus moet veel meer waardering krijgen in de maatschappij. Jaarlijks worden er duizenden zaken naar tevredenheid opgelost door particulier speurwerk. Het betreft veelal fraudezaken waar de overheid doorgaans geen weet van heeft. De Nederlandse Veiligheidsbranche meent dat het particuliere onderzoek een belangrijke maatschappelijke functie vervult op het gebied van de bestrijding van (verzekerings-) fraude en bedrijfsinterne corruptie. Door het vele particuliere onderzoek op dit terrein, wordt de recherche bij de politie ongemerkt ontlast! De werkzaamheden van de particuliere bureaus spelen zich uit de aard der zaak in het verborgene af. En, onbekend maakt onbemind. De recente introductie van het keurmerk voor onderzoeksbureaus en de privacygedragscode gaan langzamerhand leiden tot meer waardering voor de bureaus. Er is echter nog veel oneerlijke concurrentie in het particulier onderzoek. Zo vallen de afdelingen bedrijfsrecherches van bijvoorbeeld verzekeringsmaatschappijen niet onder wettelijke vergunningsplicht. De Nederlandse Veiligheidsbranche wil een gelijk speelveld voor alle soorten particulier

² Privatizing Policing, Ronald van Steden, Ch.4 Theorizing Private Security: the explanatory framework

³ “The police do not prevent crime”, Bayley, 1994, aldus besproken in Cahiers Politiestudies 13, 2009 door Isabel Verwee, Vakgroep Criminologie, Vrije Universiteit Brussel.

onderzoek. Daarnaast zullen de onderzoeksmogelijkheden voor de professionele, particuliere onderzoeksbureaus de komende jaren uitgebreid moeten worden. De Nederlandse Veiligheidsbranche wil inzichtelijk maken onder welke voorwaarden particulier onderzoek gebruikt kan worden als bewijsmiddel in strafzaken.

3.4 De arbeidsmarkt en scholing

Voor nieuwkomers op de arbeidsmarkt, mits ze geen criminele antecedenten hebben en ze de Nederlandse taal beheersen, biedt de beveiligingsbranche een aantrekkelijk start. De sector biedt werkgelegenheid aan 31.000 beveiligers. Jaarlijks worden duizenden mensen binnen de MBO-structuur opgeleid voor beveiliging. Voor veel mensen is beveiliging een opstap naar andere geüniformeerde beroepen. Het verloop is daarom relatief hoog. Dat neemt niet weg dat binnen een beveiligingsbedrijf en tijdens de opleiding veel aandacht wordt besteed aan dienstverlenende aspecten. De sector geeft daarom aan veel mensen aan 'de onderkant van de arbeidsmarkt' een uitstekende startpositie op de arbeidsmarkt. De Nederlandse Veiligheidsbranche meent daarom dat de beveiligingssector een belangrijke maatschappelijke meerwaarde heeft gekregen. Dit 'sociaal werkgeverschap' moet verder uitgebouwd worden. Het werk van beveiligers is immers veelzijdig en interessant. Daarom wil de Nederlandse Veiligheidsbranche bereiken dat de samenhang en de doorstroming tussen alle veiligheidsgerelateerde beroepen vergroot wordt.

3.5 Geld- en waardelogistiek

Een efficiënte en veilige, geld- en waardelogistieke keten vormt een belangrijke maatschappelijke functie in Nederland. Het draagt bij aan een lange termijn, stabiel betalingsverkeer. Een stabiel betalingsverkeer is in het belang van de financiële markten en de economie. De Nederlandse Veiligheidsbranche wil hier in nauw overleg met de retail, financiële instellingen en de overheid een structurele bijdrage aan leveren.

4. De Vereniging

De Nederlandse Veiligheidsbranche vertegenwoordigt ruim 90% van de omzet in de branche. Voor particuliere recherche is dat 50%. De vereniging is een gezaghebbende gesprekspartner van de overheid. De Nederlandse Veiligheidsbranche vertegenwoordigt haar achterban bij VNO-NCW, de Europese koepel CoESS, het Nederlandse Verbond van Beveiligingsorganisaties (VvBO) en verschillende andere organisaties. De Nederlandse Veiligheidsbranche sluit de cao voor de particuliere beveiliging af met drie vakbonden. De Nederlandse Veiligheidsbranche is hiermee het aanspreekpunt van de sector en wordt door rijksoverheid en politie als een betrouwbare en gezaghebbende partner beschouwd. Er vindt dan ook op reguliere basis overleg plaats met uiteenlopende

(semi-)overheidsorganisaties. De Nederlandse Veiligheidsbranche wil de komende jaren haar status bevestigen en uitbouwen. Daarnaast wil zij zich verder ontwikkelen tot een vereniging die zich actief mengt in het maatschappelijke veiligheidsdebat. De Vereniging zal zich – in het verlengde van hetgeen in par. 2.3 is gesteld - nadrukkelijker gaan manifesteren op onderwerpen als sociale veiligheid, buurtoverlast en veiligheid in wijken, veiligheid op luchthavens, grootscheepse evenementen, criminaliteitspreventie, fraude, opsporing, etc. Discussies over het stelsel Bewaken en Beveiligen en de Vitale Infrastructuur moeten bij uitstek door de Nederlandse Veiligheidsbranche aangezwengeld worden, omdat ze sterk raken aan de cruciale vraag tot hoever de overheidsbemoeienis in het veiligheidsdomein moet gaan.

De Nederlandse Veiligheidsbranche zal zich meer moeten ontwikkelen tot expertise- en innovatiecentrum van de branche. De dienstverlening van de leden zal daartoe inzichtelijker moeten worden gemaakt. De Nederlandse Veiligheidsbranche zal bovendien meer naar buiten moeten treden met interessante stellingnames of onderzoeken op het gebied van veiligheid. Er zal geïnvesteerd moeten worden in het ontsluiten van kennis. Er zullen waar mogelijk allianties gesloten moeten worden. Bijvoorbeeld door samenwerking met zusterorganisaties en de wetenschap en door het verwelkomen van gezaghebbende instellingen als buitengewoon lid.